

SHNB

SOCIETAT D'HISTÒRIA
NATURAL DE LES BALEARS

Jeroni Orell Casasnovas (1924-1995)

JERONI ORELL CASASNOVAS va néixer a Sóller el 6 de juny de 1924. Féu els primers estudis al col·legi de "Ca'l Bisbe Nadal" que estava dirigit pels germans de les Escoles Cristianes (La Salle). Fou a una excursió a Bàltx, en companyia dels germans d'aquest centre, un d'ells deixeble del germà Bianor, quan tingué lloc el seu pimer contacte amb la botànica, essent *Carlina corymbosa* la primera planta que va conèixer.

Més tard va estudiar al centre que aquesta Ordre tenia al Pont d'Inca. Aleshores va tenir ocasió de prendre contacte amb l'herbari Bianor, la qual cosa el va estimular a continuar i, en bona mesura, dirigir la seva relació cap al món de la botànica. Després va cursar magisteri a Ciutat i exercí com a professor a Ciutat, Pont d'Inca, Sóller i Biniraix, fins al 1967, any en què, determinat per motivacions familiars i per la seva afeció pel món de les plantes, va demanar l'excedència.

La vida i les activitats ciutadanes foren greument trasbalsades per la guerra 1936-39. A Mallorca tan sols un reduït grup de persones mantenien activitats naturalístiques. Amb una d'elles, Llorenç Garcies Font, apotecari d'Artà, va fer la seva primera excursió botànica al Puig Major i a sa Coma de n'Arbona, el 18 de juliol de 1942.

El 1947, mitjançant el mateix Llorenç Garcies Font, entrà a formar part de la *Societat d'Història Natural de les Balears*, on va destacar per la seva activitat.

El 1980 esdevé membre fundador de l'associació "Museu Balear de Ciències Naturals" de Sóller, centrant la seva activitat a la realització de l'herbari del Museu i prenent part en la iniciativa de creació del Jardí Botànic. L'any 1994 la mateixa

associació el va nomenar Soci d'Honor.

Destacat col·laborador de molts botànics que visitaven l'illa, va intervenir a importants recerques. D'entre totes, destaquen les realitzades sobre falgueres de la vall de Sóller amb els Drs. Lovis, Bennert, Rasbach i Reichstein; o les relacionades amb el Prof. Ehrendorfer de Viena, el Dr. Sleep d'Anglaterra, el Prof. Pignatti de Roma o el Dr. Erben de Munich.

Històricament molt vinculat amb els botànics instal·lats a Barcelona i a Mallorca, mantingué una repetida i estable relació amb els Profs. Antoni i Oriol de Bolòs, amb la Dra. M. Àngels Cardona i darrerament amb el Dr. Àngel Romo de Barcelona. A Mallorca destaquen les que havia tingut amb Ll. Garcies Font, amb Pere Palau i amb el Pare F. Bonafè.

Una part important de la seva activitat com a naturalista ha quedat present al seu herbari i al Jardí Botànic de Sóller. Una altra es reflecteix a les seves publicacions científiques. Publicà els seus articles al *Bolletí de la Societat d'Història Natural de les Balears*, a *Collectanea Botanica* - un d'ells signat amb la seva esposa- i al *Butlletí de la Institució Catalana d'Història Natural* -col·laboració amb C. Benedí i J.J. Orell una i amb A.M. Romo l'altre-. Cal esmentar, també, les seves col·laboracions de divulgació (un llibre, distints fullets i articles al setmanari "Sóller") i els epònims: *Asplenium orellii* Lovis & Reichstein i *Limonium orellii* Erben.

Recol·lector constant, guard a la memòria una imatge seva trescant entre joncs i estepes, a Sa Mesquida de Menorca, una horabaixa fosca sota una forta pluja, per tal de trobar la rara *Vicia bifoliolata*, mantingué un intens esperit de relació amb les plantes, des d'aquella primera *Carlina corymbosa* fins els darrers *Limonium* que cuidava a casa seva, que ara són al, també seu, Jardí Botànic de Sóller.

Una necessària i delicada intervenció quirúrgica el va obligar a anar a Barcelona. Malgrat aquesta circumstància, quan el vam acomiadar, tot fent projectes per a l'herbari del Jardí Botànic de Sóller, no ens havíem fet la imatge de que no el tornaríem a veure. Ens deixava per sempre el 31 de maig de 1995.

Els seus amics no l'oblidaran.

Leonard Llorens

BIBLIOGRAFIA DE JERONI ORELL CASASNOVAS

Articles científics

- 1953.- Contribución al estudio de la flora balear. *Bol. Soc. Hist. Nat. Baleares*, fasc. 1, pp: 7-9.
- 1956.- Novedades botánicas de la región de Sóller, Mallorca. *Bol. Soc. Hist. Nat. Baleares*, fasc. 1-4, pp: 79-81.
- 1961.- Localidades nuevas de plantas raras de Mallorca. *Bol. Soc. Hist. Nat. Baleares*, vol. 7, pp: 75-79.
- 1961.- Contribución al estudio de la flora micetológica de Mallorca. *Bol. Soc. Hist. Nat. Baleares*, vol. 7, pp: 69-74.
- 1968 [conjuntament amb Mª C. Jaquotot]. *Asplenium majoricum* R. Litardière, su área de expansión en la Sierra Norte de Mallorca. *Collect. Bot.*, vol. 7, fasc. 1, pp: 559-571.
- 1985.- *Cotula australis* (Sieb.) Hook. F. i *Lapsana communis* a les illes Balears. *Collect. Bot.*, vol. 16, fasc. 1, pp: 239.
- 1989 [conjuntament amb C. Benedí i J.J. Orell-Jaquotot]. Notes taxonòmiques, nomenclaturals i corològiques de les espècies de *Verbascum* L. (Scrophulariaceae) a Mallorca. *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 57 (Sec. Bot., 7): 61-64.
- 1990 [conjuntament amb A.M. Romo]. *Arundinaria japonica* a les Balears. *Collect. Bot.*, vol. 18, pp: 160.
- 1990 [conjuntament amb J. Ll. Gradaille i L. Villar]. Sobre algunos *Polygonum* de Mallorca. *Collect. Bot.*, vol. 18, pp: 151-152.
- 1991 [conjuntament amb A.M. Romo]. The genus *Viola* in the Balearic Islands. *Butll. Inst. Cat. Hist. Nat.*, 59 (Sec. Bot., 8), pp: 81-88.

Comunicacions presentades a congressos

- 1987 [conjuntament amb C. Benedí i J.J. Orell-Jaquotot]. El gènere *Verbascum* L. (Scrophulariaceae) a Mallorca. *Primeres Jornades del Medi Ambient de Balears*, Llibre de Resums. Ed. Universitat Illes Balears, Palma. pp: 39-40.

Contribucions a llibres

- 1987 [conjuntament amb H. Straka, H. Haeupler i Ll. Llorens]. *Führer zur Flora von Mallorca*. Gustav Fischer Verlag. Stuttgart-New York, pp: 1-216.

Altres publicacions

- 1960.- *D. Guillermo Colom Casasnovas y su obra*. Impremta Marqués, Sóller. 4 pàg.
- 1960.- *El Valle de Sóller y la flora Balear*. Impremta Marqués, Sóller. 7 pàg.